

TARTU LINNA LAULUPEO PUIESTEE LÄÄNEPÄRNALLEE SEISUNDI HINDAMINE JA HOOLDUSJUHISTE MÄÄRAMINE

TÖÖ TELLIJAJA: **TARTU LINNAVALITSUS**

Alus: leping 07. maist 2015

KOOSTAJAD: OLEV ABNER, KALLE KÖLLAMAA, ANU KAUR, MARE RAIDMA
TALLINNA BOTAANIKAAED

INSTRUMENTAALSED TÜVEDE UURIMISTÖÖD: HEIKI HANSO
OÜ ARBOREST

Tallinn 2015

Tööd finantseerib SA Keskkonnainvesteeringute Keskus

SISSEJUHATUS

Tartu linna Laulupeo puiestee looduskaitsealust läänepärna-alleed uuriti eesmärgiga hinnata puude tervislikku seisundit ning pakkuda välja seisundist tulenevad vajalikud hooldustööd, et vältida puude ootamatut murdumist ning pikendada nende eluiga.

Uuritud kolmerealine allee on kõrge vanusega. Alleepuude hinnanguline vanus on 160–170 aastat. Kõige kirdepoolsemas reas Laulupeo pst. sõidutee servas on 70 puud, teises reas Laulupeo pst. sõidutee servas on 67 puud ja kolmandas Tähtvere pargi poolses reas jalgtees servas 35 puud.

Allee võeti looduskaitse alla Tartu Linna Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee otsusega nr. 306 4. oktoobrist 1957.

Välitööd teostati kasvuperioodi erinevatel aegadel. Botaanikaia poolt osalesid välitöödel dendroloog Olev Abner, dendroloog ja arborist Kalle Kõllamaa, dendroloog Anu Kaur ja aednik Mare Raidma.

Augustis viis läbi puude tüvede seisundi instrumentaalse uuringu Heiki Hanso osaühingust Arborest.

METOODIKA

Välitöödel kasutati alusplaani mõõtkavas 1:500, millel koostati haljastuse hindamise plaan, kuhu kanti üksikpuude võrade projektsiooni kontuur ja juurde kirjutati alusplaanile unikaalne number. Plaanile kanti puudu olevate puittaimede võra kontuur. Juba hävinud puude sümbolid kriipsutati ristiga läbi.

Iga eelnimetatud haljastusliku objekti andmed kanti numereeritud haljastuslike objektide nimekirja (Tabel 2). Selles nimekirjas järgneb igale numbrile puu nimi, puu diameeter 1,3 m kõrgusel sentimeetrites (kui on tegemist mitmeharulise puuga, on diameetrid eraldatud sümboli "&" abil); puu kõrgus meetrites; haljastusliku väärtuse hinne, märkused, soovitusel hoolduseks, juurestiku kaitsevööndi raadius meetrites, teostatud instrumentaalsete uurimiste toimumise aeg ja tulemused ning puu ning tema üksikute osade (juurestik, tüvi, võra) seisundiklassid.

Kuivõrd esmasel välitööd toimusid kahes rühmas ja kasutatud alusplaanil oli ülekatte, siis juhtus, et mõlemad rühmad uurisid ühte puud kaks korda ja see sai erinevad numbrid (puu nr. 147 = puu nr. 148). Vea ilmnemisel numeratsiooni muutma ei hakatud, kuna juba kasutusele võetud numeratsiooni järgi olid toimunud instrumentaalsed puude uuringud ja ümber numereerimisel oleks tekkinud segadus.

Pärnade määramisel lähtuti tunnuste kompleksist. Vaadeldi võra kuju, tüvedel pakkade olemasolu, võrsete karvasuse laadi ja värvust, lehtede suurust, kuju ja karvasuse laadi, suve teisel poolel viljade suurust ja kuju. Läänepärna puhul eristati kaks kloonit: üks neist esindab sorti 'Pallida' – võra on munaja (laikoonilise) kujuga, tüvedel on tihti vanemas eas alaosas pahad koos lisavõsudega, päikesekäes olevad talvepungad on tumepunased ja läikivad, kujult elliptilised, lehelabad on pealt helerohelised, alusel peaaegu sirged, aga ebasümmeetriliste hõlmadega (üks hõlm lühem kui teine), vilikondadel aheneb kõrgleht mõlemast tipust, õisikus on enamasti 7 õit. Sellised on enamik Laulupeo pst. pärnadest. Teine kloon on sileda tüvega, millel pahad puuduvad ja lisavõsusid tüvele ei teki, võra

on ümar, talvepungad on päikese käes helepunased, enamasti matid (vahakihiga), kujult munajad ja tipust teravnevad, lehelabad on alusel südajad, pealt tumerohelised, vilikondadel aheneb kõrgleht alaosas, kuid on tõmp ülaosas, õisikus on enamasti 3–5 õit. See puude tüüp esindab sorti 'Zwarte Linde'. Selliseid puid on reas ainult üks – nr. 142. Üks suurelehine pärn (nr. 164) eristati karvasemate lehtede ja suuremate ribiliste viljade järgi.

Puu kõrgus mõõdeti juurekaelast ladva tipuni, kasutades elektroonilist kõrgusmõõtjat „Haglöf“ 20-meetrise baasiga.

Tüve diameeter (läbimõõt) mõõdeti 1,3 meetri kõrguselt (ehk rinna kõrguselt) juurekaelast, kasutades spetsiaalset mõõdulinti „Talmeter“. Kui sel kõrgusel asus tüvepakh või muu paksendus või harunemiskoht, mõõdeti lähimast kohast selle alt, kirjutades märkuste lahtrisse tegeliku mõõtmiskõrguse. Kui tüvi harunes altpoolt 1,3 meetrit, siis mõõdeti harude läbimõõdud eraldi. Pikliku ristlõikega tüvedel on võetud suurema ja väiksema mõõtmistulemuse keskmine.

Võrade projektsioonide kontuurid kanti alusplaanile visuaalselt teiste puude võrade, tee serva, hoonete ja kommunikatsioonide paiknemise järgi. Hiljem mõõdeti alusplaanilt puu võra suurim läbimõõt ümardades tulemuse täismeeetriteks.

Puude haljastuslikku väärtust hinnati Tallinna Linnavalitsuse määruses nr. 34 3. maist 2006 “Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord” toodud 5-astmelise skaala järgi (LISA 1 “Puude haljastusliku väärtuse hindamise skaala”). Puittaimede haljastuslik väärtus on dendrooloogilisel plaanil ära toodud vastavate värvidega:

I klass – punase värviga;

II klass – sinise värviga;

III klass – roheline värviga;

IV klass – kollase värviga;

V klass – pruuni värviga.

Hiljem koostati alal kirjeldatud puittaimede nimekiri (Tabel 1).

Puude tervislikku seisundit hinnati vastavalt allpool toodud juhendile „Puu seisundi hindamine“, mis põhineb rahvusvaheliselt kasutataval puude visuaalse hindamise meetodil. Abivahenditena kasutati binoklit (võras esinevate haiguste ja vigastuste kindlakstegemisel) ning nuga (tüve ja juurekaela kahjustuste uurimisel). Puu osade seisundi põhjal määrati seisundiklass puule kui tervikule. Koondhinnangu andmisel on arvestatud kõigi välitöödel tuvastatud mõjurite ohtlikkust puu elujõule ja -eale ning seisukindlusele, samuti alusplaanil tuvastatud maa-aluste trasside olemasoluga.

Juurestiku kaitsevööndi arvutamise aluseks on: „Guidelines for the planning, installation and maintenance of utility services in proximity to trees“. 1995, 10. National Joint Utilities Group (NJUG), Suurbritannia; N.Matheny and J.Clark „Trees and development. A technical guide to preserving trees during land development. 1998. International Society of Arboriculture; R.Harris, J.Clark, N.Matheny „Arboriculture: Integrated Management of Landscape Trees, Shrubs, and Wines“. 2004. Prentice Hall, New Jersey. On teaduslikult tõestatud, et puude juurestiku ulatus on seoses puu tüve (tüvede) jämedusega. Nii on ühetüvelise puu juurestiku kaitsevööndi arvutusel kasutusel valem:

juurestiku kaitsevööndi raadius (m) = tüve rinnasdiameeter (cm) × liigi koefitsient.

Keskkonna muutustele vastupidavate liikide koefitsient on **0,12**, keskmise vastupidavusega liikidel **0,15** ja keskkonna muutusi halvasti talumatel liikidel **0,18**.

Laulupeo puiesteel kasvavad läänepärnad kuuluvad keskkonna muutustele vastupidavate liikide hulka.

Puu seisundi hindamine ja klassidesse jagamine põhineb C. Matthecki ja tema kaastööliste poolt Karlsruhe uurimiskeskuses (Research Center Karlsruhe GmbH) 1990ndate alguses väljatöötatud meetodikal VTA (Visual Tree Assessment). Väliste, silmaga nähtavate tundemärkide järgi hinnatakse eraldi juurestiku, tüve ja võra seisundit, selgitades välja kasvukeskkonnast, hooldusest ning kahjustajatest põhjustatud kõrvalekalded nende välisilmes ning talituses. Puu üksikosadele määratakse seisundiklassid, nende põhjal antakse koondhinnang puu seisundile. Seisundiklasside kirjeldamisel on kasutatud E. Laasi, S. Nurme, S. Järve ning T. Suoranta vastavasisulisi töid (vt. lisa 2). Tervisliku seisundi hindamise skaala on 4-astmeline, kus „1“ tähistab tervet ja elujõulist ning „4“ surnud, kuivavat või murdumisohtlikku puud või sellist, mille raievajadus selgub pärast lisauuringuid.

14. mail 2015 vaadeldi puid lehtimisfaasis, anti puudele numbrid, mõõdeti rinnasdiameetrid, hinnati visuaalselt puude tüvede ja harude vigastusi ning lõhesid ning harude kinnitumise tugevust, täheldati üles nähtavad tüveõõnsused (avad tüveõõntesse) ja kanti alusplaanile puude võra projektsiooni kontuur. Pärast esimesi välitöid valiti välja puud tomograafia ja mikropuuriga uurimiseks.

13. augustil 2015 mõõdeti puude kõrgused, otsiti seente viljakehi, jälgiti puude lehestiku tihedust ja värvumist, täpsustati looduses instrumentaalseks uuringuks valitud puude uuringute vajadust ja vaatluste käigus lisati instrumentaalseks uuringuks veel puid allee kirdepoolses reas, milles puude tervislik seisund on kõige halvem ja kus puude tüvede või harude murdumine võib kaasa tuua kõige suurema kahju.

29. septembril 2015 teostati toetudes ka instrumentaalsetele puude uuringutele puu seisundi hindamine ja klassidesse jagamine VTA meetodika alusel.

Instrumentaalselt uuriti 13. augustil ja 17. augustil 2015 mikropuuriga **63** puu tüve alaosa (puud nr. 2, 3, 4, 9, 14, **17, 18**, 22, 23, **24**, 26, 29, 31, 32, 33, 36, 38, 39, **41**, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, **51**, 53, **54**, 58, 61, 62, **65, 66, 67**, 68, 69, 70, 71, 74, 75, 76, 77, 79, 81, 84, 88, 91, 93, 99, 101, 102, 105, 107, 119, 129, 132, 140, 169, 170, **171, 172, 173**) ja tomograafia **15** puud (nr. 1, **17, 18, 24**, 34, **41, 51, 54, 65, 66, 67**, 97, **171, 172, 173**).

TOMOGRAAFUURING viidi läbi 2D mõõtmelisena kasutades seadet Rinntech Arbotom Impulse tomograph. Arbotom on seadeldis, mis võimaldab näha puu või ümarpuidu omadusi seestpoolt. Spetsiaalsed andurid mõõdavad heli läbivuse aega puidus ja arvuti ekraanil kuvatakse erinevate värvidega spetsiaalse programmi abil varjatud mädanik, õõnsused ja praod ning nende ulatus 2D või 3D mõõtmelisena. Värvilisel ristlõikel tähendab roheline värv tugevat puitu, kollane pehkinud ja punane/lilla väga pehkinud ja/või õõnsust. Andur nr 1 asub põhjasuunas. Paigaldatavate andurite hulk oleneb puu tüve läbimõõdust. Fotod värviliste läbilõigetega on eraldi failides lisatud.

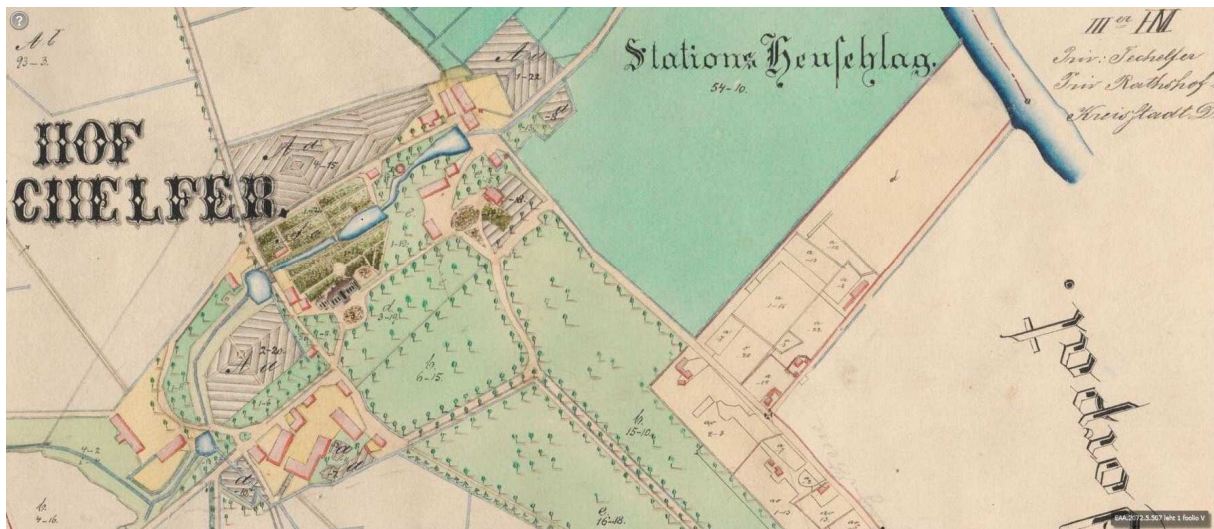
MIKROPUURIMINE viidi läbi seadmega Resistograph 4453 P, mis mõõdab puurides puidu vastupanu. Tarkvara kasutades koostab aparaat graafiku puidu tugevusest. Graafikud on võimalik välja printida. Koopiad puude mikropuurimise graafikutest on lisatud eraldi failides.

1. LAULUPEO PUIESTEE AJALUGU JA ÜLEVAADE OLEMASOLEVAST OLUKORRAST

Varasemad teated Tähtvere mõisast (saksa k. *Techtelwerde, Techelfer*) pärinevad 1515. aastast, kui see kuulus piiskopile¹.

1819. aastal sai 115000 hõberubla eest mõisaomanikuks Adolf von Wulf². Von Wulfide ajajärgul 19. sajandi keskpaigas kujunes välja Tähtvere mõisa suures osas praeguseni säilinud teedevõrgustik, parkide, viljapuaedade, alleede ja hoonete paigutus. Von Wulfide perekonna omandusse jäi mõis Eesti Vabariigi ajani³.

Aastatel 1865–1869 rüütelkonna maamõõtja Carl Blossfeldti poolt koostatud mõisaplaanil (vt. joonis 1) on ida pool maanteed vana härrastemaja, selle taga mõlemal pool tiike korrapärase planeeringuga puuviljaaed ja köögiviljaaed. Linna poole kulges puiestee (praegune F.R. Kreutzwaldi tänav), millest jõe poole jäi suur vabakujunduslik mõisapargi osa (praegune Tähtvere park). Vabakujulise pargi kirdeservas on näha teist alleed – praegust Lauupeo puiesteed. Lauupeo puiestee on kujutatud kolmerealisena. Lisaks kahel pool sõiduteed olevatele puude ridadele on üks rida puid pargi servas jalutustee ääres. Selle plaani järgi võib oletada, et Lauupeo puiestee istutati millalgi 1855. aasta paiku. Puude vahekauguseks reas on (7) 8 m. Tõenäoliselt kasutati 8–10 aasta vanuseid istikuid. Nii onallee vanemate puude vanus umbes 170 aastat.

Joonis 1. Tähtvere mõisa peahoone ümbruse hoonestus 1865–1869 (väljavõte maamõõtja C. Blossfeldti koostatud Tähtvere mõisa plaanist „General Charte von dem im Livl. Gouv. Dörptschen Kreise und Dörptschen & Niggenschen Kirchspiele belegenen privaten Gute Techelfer.“; [EAA.2072.5.507](#) leht 1 foolio V).

¹ Eesti ala mõisate nimestik. Tallinn 1981, lk 116.

² L. v. Stryk. Beiträge zur Geschichte der Rittergüter Livlands. Dorpat 1877, S. 103.

³ Tartumaa. Maateadusline, majandusline ja ajalooline kirjeldus. Tartu 1925, lk. 297.

Maanteest läände jäi kompaktned majandushoonete kogum. Kaugemal paiknesid rehede, millest üks lammutati 1960-te aastate lõpul seoses Tartu 1. Eriinternaatkooli (praeguse Tartu Hiie kooli) ehitusega ja teine 1980-tele aastate algul.

Mõisa keskosast suunduseid alleed Ilmatsalusse, Maarjamõisa ja sealt Riia maanteele ning Vorbusele. 19. sajandi lõpus asendati osa vanu majandushooneid. 1913. aastal valmis vana härrastemaja asemel uus heimat-stiilis härrastemaja (arhitekt Paul Pohlmann).

Laulupeo puiesteed on alguses plaanitud majandada pügatavana (vt. foto 1). Fotolt nähtub, et puudel on teostatud umbes 1890. aasta paiku tugev tagasilõikus ja lisavõsude harvendamine on jäänud tegemata. Ka praegu on jälgitav puude põhiharude harunemine (2.5) 3–4 (5) m kõrguselt.

Foto 1. Vaade Laulupeo puiesteele loodest kagusse 1895. aastal. Foto: Edmund Russow. (allikas: Tartu Ülikooli Raamatukogu, <http://dspace.ut.ee/handle/10062/14923>).

Kõige kirdepoolsemas reas Laulupeo pst. sõidutee servas on alles 70 puud (nr. 1 kuni 67, 171, 172, 173), mis kõik on läänepärnad 'Pallida'.

Teises reas Laulupeo pst. sõidutee servas on 67 puud (nr. 68 kuni 134), mis samuti on kõik läänepärnad 'Pallida'.

Pargipoolses reas jalgteed servas on 35 puud (nr. 135 kuni 170), mis enamuses on läänepärnad 'Pallida', kuid mille hulgas on lisaks h. vahtrad nr. 137 ja 145, läänepärn 'Zwarte Linde' nr. 142, künnapuu nr. 150 ja suurelehine pärn nr. 164.

Tabel 1. Laulupeo puiestee puittaimede nimekiri.

Jrk. nr.	Kodu-maisus	Puittaimede eestikeelne nimetus	Puittaimede teaduslik nimetus
1	+	künnapuu	<i>Ulmus laevis</i>
2		pärn, suurelehine	<i>Tilia platyphyllos</i>
3		pärn, lääne-, 'Pallida'	<i>Tilia x vulgaris</i> 'Pallida'
4		pärn, lääne-, 'Zwarte Linde'	<i>Tilia x vulgaris</i> 'Zwarte Linde'

Jrk. nr.	Kodumaisus	Puittaime eestikeelne nimetus	Puittaime teaduslik nimetus
5	+	vaher, harilik	<i>Acer platanoides</i>

Kirdepoelses reas on paljude puude võra arenenud ühepoolseks, kuna oksad on kasvanud kirde (või ida suunas), kus on rohkem valgust. Aegade jooksul on hoonestus liikunud alleele lähemale ja praegu osa puid varjab hoonete akendesse langevat valgust ja osa pikki oksa võib murdudes tekitada kahju hoonetele.

2. ALLEEPUUDE TERVISLIK SEISUND

Laulupeo puiestee pärna-allee näib esmavaatlusel täiuslik ja heas seisundis olevat (vt. foto 2). Sõidutee kohal on võrad liitunud ja moodustavad „katuse“.

Foto 2. Vaade piki Laulupeo puiesteed loodest kagusse. Foto: Olev Abner. 29.09.2015

Lähemal vaatlusel ja instrumentaalsel uurimisel selgub, et enamik puid ridades on õõnsad. Mitmetel puude tüvedel on avad tüveõõnde. Õõnsus ei muuda puu tüve murdumisohtlikuks seni, kui tüve väline tugeva puiduga osa on piisavalt lai. **Murdumisohtlikuks loetakse puu hetkest, kui tema tüve välimise elusa tugeva puidukihi paksus on väiksem kui kolmandik tüve raadiusest.**

Alguses visuaalsel vaatlusel ja hiljem instrumentaalselt tuvastati tüve murdumisoht liiga õhukese välise tugeva puidukihi tõttu 13 puul: nr. 14, 17, 18, 29, 33, 34, 43, 51, 61, 68, 119, 140 ja 171. Neist puudest tuvastati juuremädanik puul nr. 34, millel leiti puu juurekaela juurest lamesüsiku (*Kretzschmaria deusta*; syn. *Ustulina deusta*) stroomad. Seda puud ei ole võimalik toetada ja seetõttu tuleb puu likvideerida. Ka puul nr. 171 on juurekaela ümber tugev puiduosa kiht väga õhuke, mis võib viidata samuti juuremädanikule või juurekaelani levinud tüvemädanikule. Puul nr. 171 on kasvupind oluliselt ahendatud betoonplaatidega katmise ja trepi ehitusega. Tõenäoliselt on osa juuri deformeerunud ja võimalik, et ka surnud. Ka seda ohtlikku puud ei ole võimalik tänava servas säilitada. Ülejäänud ohtlikuks muutunud või muutuvaid puid saab võra vähendamise ja tasakaalustamisega muuta ohutumaks ja pikendada nii puude eluiga.

Foto 3. Puu nr. 34 tüve alaosas olevad lamesüsiku stroomad. Foto: Olev Abner. 29.09.2015

Foto 4. Puu nr. 171 tüve ümbritsevad trepp ja betoonplaadid. Foto: Olev Abner. 29.09.2015

Lokaalselt on mädanikud hakanud levima puude harudes ja tüvedes kas ära saetud või murdunud harude murde- ja lõikekohtade ümber. Seoses autostumisega on Laulupeo puiestee sõidutee-äärsete puude sõiduteepoolsetel külgedel võrsid tõstetud ja osa 3–4 m kõrgusel olnud üsna jämedaid (läbimõõt 15–35 cm) harusid on ära saetud.

Lõike- ja murdumiskohtade juures on mädanikukolded, mis paljudel juhtudel on muutunud tüveõõnsusteks. Nii tüveõõnsused kui mädanikukolded põhjustavad alles jäänud põhiharude ühenduste nõrgenemist ja suurendavad oluliselt harude murdumisohtu. Teisest küljest pakuvad tüveõõnsused elu- ja pesapaiku lindudele (mais oli näha haki sisenemist puu nr. 51 tüveõõnde, samuti on hõõrutud avade servad puudel nr. 14, 29 ja 165, millest võib järeldada, et ka neid õõnsusi kasutati elu- ja pesapaigana) ja mesilastele (nr. 50).

Raskeid põhiharusid muudavad murdumisohtlikuks lõhed harunemiskohal, õõnsused harude ümber või halb harunemisnurk. Praegu on harud tugivööga toetatud puul nr. 51 ja 140. Maapinnalt vaatluse teel tuvastati 8 sõidutee äärset puud, mille harud on vaja ohutuse tagamiseks toetada kas kohe või lähiajal tugivööga: nr. 9, 25, 102, 122, 129, 132, 136, 150.

Tüvedes on soodustanud mädanikekollete teket veel mehaanilised vigastused, millest osa on tekkinud otsasõitide tagajärjel (puudel nr. 39, 75, 76, 109), osade vigastuste tekkepõhjus on aga teadmata.

Osadel puudel on vähendatud toitumispinda ja kasvuperioodile langevatel põuaperioodidel ei jätku puudel enam vett. Nõrgestunud puid kasvab nii asfaltkatendi keskel (nr. 33, 34, 172, 173) kui sõidutee servas (nr. 68, 69, 70, 71, 72, 169, 170).

Tabel 2. Tartu Laulupeo puiestee haljastuslike objektide nimekiri.

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbi- mõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitse- vööndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
1	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	85	24	21	II	3-haruline 3 m kõrguselt; tüveõõnsus harude vahel alumisel harul; tüvevigastus 3 m kõrgusel suuruselga 0.2 × 0.5 m; eriti laiuva võraga	eemaldada põhjapoolne peenem haru; vähendada võra u 1/4 võrra; tasakaalustada võra	10,2	tomograaf 17.08.2015 40 cm kõrgusel - tugev on tüve välisosa vaid kirde- ja lõunaosas; tüve keskosas õõnsus	3	2	3	2
2	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	78	25	17	II	diameeter mõõdetud 1 m kõrgusel, sest 1.3 m kõrgusel suur pähk; 2- haruline 3.5 m kõrguselt; idaküljel ava tüveõõnsusesse 1.8 m kõrgusel; ühepoolse võraga	tasakaalustada võra	9,4	mikropuurimine 17.08.2015 70 cm kõrgusel lääneküljel - 14 cm tugevat puitu (u 36% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	3	2
3	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	81	25	16	II	5-haruline 3.5 m kõrguselt; ühepoolse võraga	tasakaalustada võra	9,7	mikropuurimine 17.08.2015 70 cm kõrgusel idaküljel - 15 cm tugevat puitu (u 37% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	2
4	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	80	25	19	II	3-haruline 3 m kõrguselt; tüve edelaküljel 2.5 m kõrgusel ava tüveõõnsusesse; võra alaosas kuivanud oksatüükad; ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud oksatüükad; tasakaalustada võra	9,6	mikropuurimine 17.08.2015 30 cm kõrgusel lääneküljel - vähemalt 22 cm tugevat puitu (vähemalt 55% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	1	2
5	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	87	25	14	II	3-haruline 4 m kõrguselt		10,4		2	2	1	2
6	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	41	25	8	II	hilisem vaheleistus u 50 a eest; 2-haruline 8 m kõrguselt; võra allosas kuivanud oksad	eemaldada kuivanud oksad	4,9		2	3	1	2
7	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	92	26	17	II	4-haruline 3-4 m kõrguselt; tugevalt ühepoolse võraga	tasakaalustada võra	11,0		2	3	2	2
8	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	82	25	18	II	3-haruline 4 m kõrguselt; võra lääneküljel kuivanud oksad; tugevalt ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud oksad; tasakaalustada võra	9,8		2	3	2	2

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbi- mõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitse- vööndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
9	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	91	25	20	IV	kaguküljel üks külgharu ära saetud 3 m kõrguselt; kirdeküljel ava tüveõõnsusesse 2.5 m kõrgusel 0.7 x 0.2 m; idapoolne haru murdumisohtlik; kuivanud oksad edelaküljel 8 m kõrgusel; tugevalt ühepoolse võraga	murdumisohtlik haru toetada tugivööga; tasakaalustada võra	10,9	mikropuurimine 17.08.2015 60 cm kõrgusel põhjaküljel - u 22 cm tugevat puitu (u 48% raadiusest); 90 cm kõrgusel edelaküljel - u 23 cm tugevat puitu (u 49% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	2	4	3	3
10	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	73	25	22	II	2-haruline 3 m kõrguselt; tugevalt ühepoolse võraga	tasakaalustada võra	8,8		2	3	2	2
11	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	85	25	15	II	3-haruline 4 m kõrguselt; üks haru ära saetud 2.5 m kõrguselt; ühepoolse võraga	tasakaalustada võra	10,2		3	3	2	2
12	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	84	25	22	II	6-haruline 3 m kõrguselt; üks haru loodeküljelt ära saetud; tugevalt ühepoolse võraga	tasakaalustada võra	10,1		3	3	2	2
13	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	79	25	20	II	5-haruline 4 m kõrguselt; tüve lääneküljel kinnikasvav lõhe; tüve idaküljel kinni kasvanud lõhe; tugevalt ühepoolse võraga	tasakaalustada võra	9,5		2	3	3	2
14	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	80	25	15	III	3-haruline 3 m kõrguselt; harude vahel ava tüveõõnsusesse; teine ava tüveõõnsusesse loodeküljel 1.8 m kõrgusel (haki pesa?); osa harusid hõõrub vastu naaberpuude harusid; ühepoolse võraga	lühendada vastu naaberpuude harusid hõõruvaid harusid; vähendada võra kahes osas umbes 1/4 võrra; tasakaalustada võra	9,6	mikropuurimine 17.08.2015 100 cm kõrgusel põhjaküljel - u 12 cm tugevat puitu (u 30% raadiusest); 100 cm kõrgusel lõunaküljel - u 13 cm tugevat puitu (u 33% raadiusest) - tüvi on alaosas muutumas murdumisohtlikuks	2	3	4	3
15	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	73	22 (üks haru 25)	14	II	3-haruline 3.5 m kõrguselt; haru hõõrub vastu naaberpuu haru; ühepoolse võraga	lühendada vastu naaberpuu haru hõõruvat haru; tasakaalustada võra	8,8		2	3	3	2
16	läänepärn	üksikpuu	63	23	13	II	4-haruline 3 m kõrguselt; kolmas haru 10-15 a	harvendada asendusoksi	7,6		2	3	2	2

Jrk. nr.	Puittaimi nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitud hoolduseks	Juurestiku kaitse- võõndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
	'Pallida'						tagasi lühendatud kuni 2 m pikkuseni tüvest; tüügastelt kasvanud uued asendusoksad; ühepoolse võraga							
17	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	90	24	15	IV	4-haruline 3 m kõrguselt; kirdeküljel vana külmaseene viljakeha 1 m kõrgusel; ühepoolse võraga	vähendada kahes jaos võra vähemalt 1/3 ulatuses; harvendada puu latva	10,8	mikropuurimine 17.08.2015 30 cm kõrgusel kirdeküljel - u 10 cm tugevat puitu (u 22% raadiusest) - tüvi on alaosas murdumisohtlik ; tomograaf 17.08.2015 50 cm kõrgusel - tugev on tüve välisosa vaid edelaosas; tüve keskosas õõnsus	2	3	4	4
18	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	90	24	14	III	4-haruline 2.5m kõrguselt; loodeküljel 2 m kõrgusel ava tüveõõnsusesse 0.4 x 0.15 m; võras tänava kohal kuivanud oksad; ühepoolse võraga	vähendada kahes jaos võra vähemalt 1/3 ulatuses; esmajärjekorras eemaldada tänava kohal paiknevad kuivanud oksad ja vähendada hoone katuse kohal oleva haru pikkust ja kaalu	10,8	mikropuurimine 17.08.2015 100 cm kõrgusel loodeküljel - u 11 cm tugevat puitu (u 24% raadiusest) - tüvi on alaosas murdumisohtlik ; tomograaf 17.08.2015 70 cm kõrgusel - tugev on tüve välisosa põhja-, ida-, lõuna- ja edelaosas; tüve keskosas õõnsus	2	3	4	3
19	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	72	25	15	II	5-haruline 4 m kõrguselt; võra allosas kuivanud oksad; ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud oksad; tasakaalustada võra	8,6		2	3	2	3
20	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	74	25	17	II	4-haruline 3 m kõrguselt; võras üksikud kuivanud oksad; ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud oksad; tasakaalustada võra	8,9		2	3	2	2
21	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	90	25	14	II	5-haruline 4 m kõrguselt; võras kuivanud oksad; ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud oksad; tasakaalustada võra	10,8		2	3	3	2
22	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	74	25	15	II	5-haruline 4 m kõrguselt; tüvel kirdeküljel ja kaguküljel kinni kasvanud	eemaldad idapoolsete okste kuivanud	8,9	mikropuurimine 17.08.2015 loodeküljel 40 cm kõrgusel - vähemalt 22 cm tugevat	2	3	2	2

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitse- võõndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
							lõhe; põhjapoolse oksaharul ava tüveõõnsusesse; idapoolsete harude tipud kuivanud; ühepoolse võraga	tipud; tasakaalustada võra		puitu (vähemalt 55% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv				
23	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	74	25	12	III	2-haruline 2.5 m kõrguselt; tüve lõunaküljel 1 m kõrgusel ava tüveõõnsusesse; ühepoolse võraga	tasakaalustada võra	8,9	mikropuurimine 17.08.2015 lääneküljel 20 cm kõrgusel - u 19 cm tugevat puitu (u 51% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	3	2
24	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	75	25	11	III	3-haruline 2.5 m kõrguselt; kagu pool võras üksikud kuivad oksad; ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud oksad; vähendada võra 1/4 võrra; tasakaalustada võra	9,0	mikropuurimine 17.08.2015 lääneküljel 50 cm kõrgusel - u 19 cm tugevat puitu (u 50% raadiusest); lõunaküljel 60 cm kõrgusel - u 17 cm tugevat puitu (u 45% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv ; tomograaf 17.08.2015 70 cm kõrgusel - tugev on tüve välisosa ainult kirde- ja edelaosas; tüve keskosas ulatuslik õõnsus - tüves on mitu lõhe, mistõttu tomograafi kujutis näitab õõnsust ja mädanikukollet ulatuslikumana	2	3	3	3
25	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	81	25	10	IV	2-haruline 4 m kõrguselt; harude vahel nõrk ühendus!; harude vahel mingi lehikseene viljakeha; võras üksikud kuivad oksad; ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud oksad; vähendada võra u 1/3 ulatuses; võra hoolduse käigus hinnata harude toestamise vajadust ja vajadusel paigaldada tugivõõ	9,7		2	3	3	3
26	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	65	25	11	III	3-haruline 4 m kõrguselt; tüve kirdeküljel ava tüveõõnsusesse; okste	eemaldad okste kuivanud tipud; tasakaalustada	7,8	mikropuurimine 17.08.2015 põhjaküljel 40 cm kõrgusel - vähemalt 27 cm tugevat	2	3	2	3

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitse- võõndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
							tipud kuivanud; ühepoolse võraga	võra		puitu (vähemalt 83% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv				
27	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	76	25	14	II	3-haruline 4 m kõrguselt; võras üksikud kuivad oksad ja idaküljel allosas kuivanud oksatüükad; augustis ladvas lehestik hõre; ühepoolse võraga	eemaldad kuivanud tüükad; tasakaalustada võra	9,1		2	3	2	2
28	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	72	24	16	III	3-haruline 4 m kõrguselt; harude vahel vist ava tüveõõnsusesse; harunemiskoha juures ava tüveõõnsusesse; üks pikk haru tugevalt kaldu kirde suunda; ühepoolse võraga	tasakaalustada võra; võrahoolduse käigus hinnata kõrgelt harude ühenduse tugevust	8,6		3	3	2	3
29	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	70	25	18	III	3-haruline 4 m kõrguselt; üks pikk haru tugevalt kaldu kirde suunda; tüvel loodeküljel kinni kasvanud lõhe; ühel harul ava õõnsusesse (linnupesaga?); võra lõunaküljel 3 peenikest haru kuivanud; kaguküljel suurem haru all kuivanud; võra kirde-edela suunas välja veninud	eemaldada kuivanud harud; vähendada võra vähemalt 1/4 ulatuses; esmajärjekorras vähendada tüvest kaugele ulatuvate harude pikkust ja harvendada latva	8,4	mikropuurimine 17.08.2015 edelaküljel 90 cm kõrgusel - u 10 cm tugevat puitu (u 29% raadiusest); loodeküljel 40 cm kõrgusel - u 10 cm tugevat puitu (u 29% raadiusest) - tüvi on alaosas murdumisohtlik	3	2	4	3
30	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	68	25	19	II	5-haruline 3.5 m kõrguselt; võra allosas kuivanud oksad; võra kirde-edela suunas välja veninud	eemaldada kuivanud oksad	8,2		2	2	2	2
31	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	64	23	14	III	3-haruline 4 m kõrguselt; kõikide ladvaharude tipud kuivanud; kirdeküljel haru tipuosa ära saetud; tüve kaguküljel kinni kasvanud lõhe; ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud oksatipud; tasakaalustada võra	7,7	mikropuurimine 17.08.2015 põhjaküljel 40 cm kõrgusel - vähemalt 27 cm tugevat puitu (vähemalt 84% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	3
32	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	71	23	16	III	3-haruline u 4 m kõrguselt; tüves loodeküljel lõhe; osa oksa vastu hoonet	lühendada vastu hoonet olevaid oksa	8,5	mikropuurimine 17.08.2015 põhjaküljel 40 cm kõrgusel - vähemalt 32 cm tugevat puitu (vähemalt 90%	3	2	2	2

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbi- mää, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitse- vööndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
										raadiusest), 19 cm sügavusel löhe - tüve alaosa seisund on püsiv				
33	läänepärm 'Pallida'	üksikpuu	71	16	8	IV	2-haruline 3 m kõrguselt; harudel tipuosa u 9 m kõrgusest alates ära saetud; tüves kaguküljel kinni kasvanud löhe	harvendada võra	8,5	mikropuurimine 17.08.2015 põhjaküljel 20 cm kõrgusel - u 13 cm tugevat puitu (u 20% raadiusest), 10 cm sügavusel löhe - tüvi on alaosas murdumisohtlik	3	3	4	3
34	läänepärm 'Pallida'	üksikpuu	68	21	12	V	3-haruline 3 m kõrguselt; juurekaela juures lamesüsiku viljakehad!; augustis latv 2-3 m ulatuses kuivanud	LIKVIDEERIDA OHTLIK PUU	8,2	tomograaf 100 cm kõrgusel 17.08.2015 - tugev on tüve välisosa ainult kirde- ja edelaosas ; tüve keskosas ulatuslik õõnsus ja mikropuurimine 17.08.2015 lääneküljel 80 cm kõrgusel - u 9 cm tugevat puitu (u 26% raadiusest) ; põhjaküljel 140 cm kõrgusel - u 11 cm tugevat puitu (u 32% raadiusest); põhjaküljel 40 cm kõrgusel - u 20 cm tugevat puitu (u 59% raadiusest) - tüves on mitmeid mädanikukoldeid ja puu tüvi on alaosas murdumisohtlik	4	2	4	4
35	läänepärm 'Pallida'	üksikpuu	87	24	22	II	5-haruline 2.5 m kõrguselt; idaküljelt u 2 m kõrguselt haru, D=15 cm, ära saetud; tüvel põhjanarmiku viljakehad; üks pikk haru suunatud põhjakirdesse ja teine kirdesse; üks haru hoone katuse lähedal	tasakaalustada võra; lühendada hoone kohal olevat haru	10,4	mikropuurimine 17.08.2015 lääneküljel 100 cm kõrgusel - vähemalt 28 cm tugevat puitu (vähemalt 64% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	3	2	2	2
36	läänepärm 'Pallida'	üksikpuu	78	24	16	II	diameeter mõõdetud 1.1 m kõrguselt, kuna 1.3 kõrgusel paiknevad tüvel pahad; kirdeküljelt 4 m kõrguselt haru, D=30 cm ära saetud ja 2 m kõrguselt haru D=20 cm ära saetud; tänava kohal	vähendada ja tasakaalustada edela poole suunatud haru	9,4	mikropuurimine 17.08.2015 põhjaküljel 100 cm kõrgusel - vähemalt 32 cm tugevat puitu (vähemalt 82% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	3

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitse- võõndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
							haru kaldu edela poole; võras lääneküljel kuivanud haru							
37	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	73	24	19	II	3-haruline 2.5 m kõrguselt, pikk haru suunatud kirdesse	eemaldada kuivanud haru; vähendada kirdesse suunduva haru pikkust	8,8		2	3	2	2
38	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	66	24	16	II	2-haruline 3 m kõrguselt; tüves põhjaküljel lõhe; kirdeküljelt u 2 m kõrguselt haru D=25 cm ära saetud, augustis ladvas lehestik hõre		7,9	mikropuurimine 17.08.2015 edelaküljel paha juures 50 cm kõrgusel - 23 cm tugevat puitu (u 70% raadiusest), 19 cm sügavusel lõhe - tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	3
39	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	67	23	14	III	tüvel edelaküljel vigastus 1.5 x 0.2 m		8,0	mikropuurimine 17.08.2015 idaküljel 130 cm kõrgusel - 20 cm tugevat puitu (u 60% raadiusest); idaküljel 100 cm kõrgusel - 18 cm tugevat puitu (u 53% raadiusest); põhjaküljel 50 cm kõrgusel - 19 cm tugevat puitu (u 56% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	2	2	3	3
40	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	90	6	9	IV	puu harud on 4 m kõrguselt tagasi lõigatud; edelaküljel u 3 m kõrgusel ava tüveõõnde	harvendada asendusoksi	10,8		3	4	3	3
41	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	63	19	14	III	3-haruline 3.5 m kõrguselt; tüves kirdeküljel lõhe; loodeküljel tekib lõhe; põhjaküljel u 3.5 m kõrguselt haru D=20 cm ära saetud; pikk haru suunatud kirdesse; kolme ladvaharu tipp on tagasi lõigatud; augustis ladvas lehestik hõrenenud	vähendada kirdesse suunduva haru pikkust	7,6	mikropuurimine 13.08.2015 loodeküljel 60 cm kõrgusel - 20 cm tugevat puitu (u 63% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv ; tomograaf 13.08.2015 - tugev on tüve välisosa vaid kirde- ja lõunaosas; tüve keskosas õõnsus	3	4	3	3
42	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	71	23	16	III	kõrgemal kaks haru suunatud pikalt põhjakirde ja kirde suunda; ladvaharude tipud tagasi	vähendada pikkade harude pikkust	8,5	mikropuurimine 13.08.2015 idaküljel 50 cm kõrgusel - 17 cm tugevat puitu (u 47% raadiusest) - tüve alaosa	2	3	2	3

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitud hoolduseks	Juurestiku kaitse- võõndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
							lõigatud; augustis ladvas lehestik hõrenenud			seisund on püsiv				
43	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	67	22	15	III	tüves loodekülgel lõhe; 2 haru pikalt kirde suunda kaldu; ladvaharude tipud tagasi lõigatud	vähendada pikkade harude pikkust	8,0	mikropuurimine 13.08.2015 kaguküljel 50 cm kõrgusel - 10 cm tugevat puitu (u 30% raadiusest) - tüve alaosa on muutumas murdumisohtlikuks	2	3	4	3
44	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	71	23	17	III	edelaküljel ava tüveõõnde 0.9–1.3 m kõrgusel laiusega 0.2 m; pikk haru kaldu kirde suunda; korra on ladvaharude kuivanud tippe tagasi lõigatud, kuid taas on ladvas kuivanud harutipud	vähendada kirdesse suunduva haru pikkust; eemaldada kuivanud harutipud	8,5		2	3	3	3
45	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	76	25	13	III	4-haruline 3.5 m kõrguselt; haru pikalt kaldu kirde suunda; ladvas väikesed kuivanud oksad; kirdeküljel harude tippe lühemaks lõigatud; augustis ladvas lehestik hõrenenud	eemaldada ladvast kuivanud oksad	9,1	mikropuurimine 13.08.2015 lõunaküljel 30 cm kõrgusel - vähemalt 30 cm tugevat puitu (vähemalt 79% raadiusest); tüves lõhe 21 cm sügavusel - tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	3
46	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	73	26	12	III	3-haruline 3.5 m kõrguselt; ladvas lehestik hõre; üks pikk haru suunatud põhjakirdesse ja teine kirdesse; pikkade harude tippe on lühemaks lõigatud; augustis põhjaküljel ladvas lehestik hõrenenud		8,8	mikropuurimine 13.08.2015 põhjaküljel 40 cm kõrgusel - 27 cm tugevat puitu (u 73% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	3
47	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	79	26	15	III	diameeter mõõdetud 1.5 m kõrguselt, kuna 1.3 m kõrgusel paiknevad pahaad; 3-haruline 3.5 m kõrguselt; ladvas lehestik hõre ja paari ladvaharu tipud kuivanud	eemaldada kuivanud ladvaharude tipud	9,5	mikropuurimine 13.08.2015 põhjaküljel 30 cm kõrgusel - vähemalt 27 cm tugevat puitu (vähemalt 68% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	3
48	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	75	26	16	II	5-haruline 2.5 m kõrguselt; üks pikk haru suunatud kirdesse; ladvas	vähendada kirdesse suunduva haru	9,0	mikropuurimine 13.08.2015 lõunaküljel 40 cm kõrgusel - vähemalt 24 cm tugevat	2	2	2	2

Jrk. nr.	Puittaimi nimi	Hindamise objekt	Rinnasdiameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtusklass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitsevööndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
							paar kuivanud oksa	pikkust; eemaldada kuivanud harutipud		puitu (vähemalt 63% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv				
49	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	74	26	15	III	3-haruline 3 m kõrguselt; edelaküljelt u 3 m kõrguselt haru D=20 cm ära saetud; tüvel edelaküljel kinni kasvanud lõhe; üks pikk haru suunatud põhjakirdesse ja teine kirdesse; pikkade harude tippe on lühemaks lõigatud; ladvas lehestik hõre ja väikesed kuivanud oksad	eemaldada ladvast kuivanud oksad	8,9	mikropuurimine 13.08.2015 kaguküljel 30 cm kõrgusel - vähemalt 27 cm tugevat puitu (vähemalt 73% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	2
50	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	70	26	15	II	4-haruline 3 m kõrguselt; tüves väike ava õõnsusesse; õõnsuses elavad mesilased		8,4		2	2	2	2
51	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	67	26	13	III	3-haruline 8 m kõrguselt; harudevaheline ühendus nõrk, kuna harude vahel lõhe; PUU HARUD ON TUGIVÕOGA TOESTATUD; tüves põhjaküljel 3 m kõrgusel ava tüveõõnde; tüves haki pesa; ühepoolse võraga	kontrollida tugivöö kinnitusi ja pingsust; tasakaalustada võra	8,0	tomograaf 13.08.2015 40 cm kõrgusel - tugev on tüve välisosa ainult ida-, lääne- ja edelaosas; tüve keskosas ulatuslik õõnsus - tüves on mitu lõhe, mistõttu tomograafi kujutis näitab õõnsust ja mädanikukollet ulatuslikumana; mikropuurimine 13.08.2015 lääneküljel 40 cm kõrgusel - 23 cm tugevat puitu (u 64% raadiusest) - lääneküljel on tüve alaosa seisund püsiv; põhjaküljel 40 cm kõrgusel - 6 cm tugevat puitu (u 18% raadiusest) - põhjaküljel on tüve alaosa murdumisohtlik; kaguküljel 40 cm kõrgusel - 19 cm tugevat puitu (u 55% raadiusest) - kaguküljel on tüve alaosa seisund püsiv	2	4	3	3

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitsevööndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
52	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	70	23	13	II	3-haruline 4 m kõrguselt		8,4		2	2	2	2
53	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	67	22	13	III	edelaküljelt 4 m kõrguselt haru ära saetud; loodeküljel tüves kinni kasvanud lõhe; pikk haru kaldu põhjakirde suunas; augustis ladvas lehestik hõre ja paar kuivanud väikest oksa	vähendada pika haru pikkust; kaaluda ladvaharude lühendamist 1-2 m võrra	8,0	mikropuurimine 13.08.2015 lõunaküljel 30 cm kõrgusel - 17 cm tugevat puitu (u 50% raadiusest); põhjaküljel 50 cm kõrgusel - vähemalt 21 cm tugevat puitu (vähemalt 62% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	3
54	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	82	18	11	III	2-haruline 4 m kõrguselt; kirdeküljel 3 m kõrgusel harude vahel ava tüveõõnde; ka lääneküljel 4 m kõrgusel ava tüveõõnde ja edelaküljel 3 m kõrgusel ava tüveõõnde; üks haru tänava kohal kaldu lõuna suunda; ühepoolse võraga	tasakaalustada võra	9,8	tomograaf 13.08.2015 40 cm kõrgusel - tugev on tüve välisosa ainult põhja- ja kirde; tüve keskosas ulatuslik õõnsus - tüves on vähemalt üks lõhe, mistõttu tomograafi kujutis näitab õõnsust ja mädanikukollet ulatuslikumana; mikropuurimine 13.08.2015 põhjaküljel 40 cm kõrgusel - vähemalt 17 cm tugevat puitu (vähemalt 41% raadiusest), u 11 cm sügavusel lõhe; edelaküljel 40 cm kõrgusel - 16 cm tugevat puitu (39% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	3	3	3	3
55	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	75	25	15	II	2-haruline 4 m kõrguselt		9,0		2	2	2	2
56	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	69	24	16	II	pikk haru kaldu kirde suunda; võra ühepoolne	vähendada pika haru pikkust	8,3		2	2	2	2
57	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	83	25	15	II	2-haruline 3 m kõrguselt; võra ühepoolne		10,0		2	2	2	2
58	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	72	26	14	II	tüves loodeküljel kinni kasvanud lõhe; võra ühepoolne		8,6	mikropuurimine 13.08.2015 lõunaküljel 100 cm kõrgusel - vähemalt 24 cm tugevat puitu (vähemalt 67% raadiusest); lääneküljel 100	3	2	2	2

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitse- võõndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
										cm kõrgusel - vähemalt 33 cm tugevat puitu (vähemalt 90% raadiusest), 15-16 cm sügavusel tugeva puiduga kinnikasvanud lõhe - tüve alaosa seisund on püsiv				
59	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	71	6	7	IV	tüvi u 3 m kõrguselt ära murdunud	3-4 aastase intervalliga harvendada lisavõsusi	8,5		3	4	3	3
60	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	78	25	18	II	trepi kõrval; maapinnalähedased juured loodeküljel paljandunud	katta paljandunud juured mullaga	9,4		3	2	2	2
61	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	71	20	11	III	2-haruline 4 m kõrguselt; harude vahel ava tüveõõnde; tüvel lõunaküljel vigastus 0.1 x 0.05 m	vähendada võra u 1/4 võrra	8,5	mikropuurimine 13.08.2015 idaküljel 50 cm kõrgusel - 7 cm tugevat puitu (u 10% raadiusest); lääneküljel 20 cm kõrgusel - 14 cm tugevat puitu (u 39% raadiusest) - tüve alaosa seisund on muutumas murdumisohtlikuks	3	2	3	2
62	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	65	19	13	IV	tüve loodeküljel 2-3 m kõrgusel u 0.3 m laiune vigastus ja ava tüveõõnsusesse; võra alaosast edelaküljelt haru D=20 cm ja lõunaküljelt haru D=15 cm ära saetud	lühendada ladvaharusid (6 m kõrguseni?)	7,8	mikropuurimine 13.08.2015 loodeküljel 40 cm kõrgusel - 12 cm tugevat puitu (u 37% raadiusest); kaguküljel 40 cm kõrgusel - 11 cm tugevat puitu (u 34% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	3	3	3	3
63	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	69	23	13	II	loode pool detsembris 2014 juurekaela lähedalt murdunud läänepärna 'Pallida' kannuvõsud		8,3		3	2	2	2
64	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	64	25	14	II	võras edela- ja idaküljel kuivanud oksatüükad; kagu pool nõeljaogase kibuvitsa põõsas, H=2 m	eemaldada oksatüükad	7,7		3	2	2	2
65	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	69	19	17	II	pikk haru kaldu põhjakirde suunas; võra Lauupeo pst. 3 elamu kohal	vähendada pika haru pikkust; eemaldada elamu kohal	8,3	tomograaf 13.08.2015 30 cm kõrgusel - tugev on tüve välisosa ainult kirde- ja edelaosas; tüve	3	2	3	2

Jrk. nr.	Puittaimi nimi	Hindamise objekt	Rinnasdiameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus-klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitsevööndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
								olevad alumised oksad		keskosas ulatuslik õõnsus - tüves on vähemalt üks lõhe, mistõttu tomograafi kujutis näitab õõnsust ja mädanikukollet ulatuslikumana; mikropuurimine 13.08.2015 loodeküljel 30 cm kõrgusel - 19 cm tugevat puitu (u 54% raadiusest); loodeküljel 40 cm kõrgusel - 14 cm tugevat puitu (u 40% raadiusest); kaguküljel 30 cm kõrgusel - 17 cm tugevat puitu (u 49% raadiusest); kaguküljel 50 cm kõrgusel - 20 cm tugevat puitu (u 57% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv				
66	läänepärm 'Pallida'	üksikpuu	71	20	19	II	4-haruline 3.5 m kõrguselt; pikk haru kaldu põhjakirde suunas; võras kirdeküljel kuivanud oksad; võra Laulupeo pst. 3 elamu kohal	vähendada pika haru pikkust; eemaldada kuivanud oksad; eemaldada elamu kohal olevad alumised oksad	8,5	tomograaf 13.08.2015 60 cm kõrgusel - tugev on tüve välisosa ainult kirde-, põhja- ja lõunaosas; tüve keskosas ulatuslik õõnsus - lõhed kagu- ja loodeküljes, mistõttu tomograafi kujutis näitab õõnsust ja mädanikukollet ulatuslikumana; mikropuurimine 13.08.2015 idaküljel 60 cm kõrgusel - 20 cm tugevat puitu (u 56% raadiusest); kaguküljel 60 cm kõrgusel - 22 cm tugevat puitu (u 61% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv	3	2	2	2
67	läänepärm 'Pallida'	üksikpuu	72	21	14	II	2-haruline 3 m kõrguselt; kagu pool võra alune kaetud betoonplaatidega; tüves loodeküljel lõhe; võras edelaküljel kaks suuremat kuivanud oksa;	eemaldada kuivanud harud ja oksad; asendada betoonplaadid mullaga täidetud	8,6	mikropuurimine 13.08.2015 lõunaküljel 40 cm kõrgusel - vähemalt 25 cm tugevat puitu (u 69% raadiusest) - tüve alaosa seisund on püsiv; tomograaf	3	2	2	2

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitsevööndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
							idaküljel haru D=10 cm kuivanud	geokärjega		13.08.2015 40 cm kõrgusel - tüve välisosa on tugev nii põhja-, kirde-, ida-, lõuna- ja edelaosas; tüve keskosas väike õõnsus				
68	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	54	14	11	III	2-haruline 3 m kõrguselt; idaküljelt 3.5 m kõrguselt haru D=35 cm ära saetud; (kuivanud) ladvaharud tipud ära saetud; kirdeküljel taas ladvas mõni kuivanud oks	eemaldada kuivanud oksad; harvendada võra	6,5	mikropuurimine 17.08.2015 idaküljel 100 cm kõrgusel - 8 cm tugevat puitu (u 30% raadiusest) – tüve alaosa on muutumas murdumisohtlikuks	3	3	4	3
69	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	58	18	13	III	2-haruline 4 m kõrguselt; ladvaharude (kuivanud) tipud ära saetud; ladvaharude tipus kirdeküljel mõni kuivanud oks	eemaldada kuivanud oksad	7,0	mikropuurimine 17.08.2015 idaküljel 100 cm kõrgusel - vähemalt 20 cm tugevat puitu (u 69% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	3	3	3	3
70	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	53	19	10	III	2-haruline 3 m kõrguselt; ladvaharude (kuivanud) tipud 2–4 m ulatuses ära saetud		6,4	mikropuurimine 17.08.2015 idaküljel 100 cm kõrgusel - vähemalt 23 cm tugevat puitu (vähemalt 85% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	3	3	2	3
71	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	62	20	16	III	11 m kõrgusel üks ladvaharu ära saetud; põhjaküljel 3 m kõrgusel ava tüveõõnsusesse; pikk haru kaldu edela suunda; augusti keskel ladvas lehestik hõre ja osa lehti pruunistunud	vähendada pika haru pikkust	7,4	mikropuurimine 17.08.2015 idaküljel 100 cm kõrgusel - vähemalt 22 cm tugevat puitu (vähemalt 71% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	3	3	2	3
72	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	60	20	11	III	3-haruline 3 m kõrguselt; põhjaküljel harude ülaosas (kuivanud) oksid ära saetud		7,2		3	3	2	2
73	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	61	22	12	II	2-haruline 3.5 m kõrguselt		7,3		2	2	2	2
74	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	64	24	12	III	2-haruline 3 m kõrguselt; idaküljel 3 m kõrgusel ava tüveõõnsusesse; tüves kirdeküljel kinni kasvanud lõhe; võras edelaküljel	eemaldada kuivanud oksad; tasakaalustada võra	7,7	mikropuurimine 17.08.2015 idaküljel 100 cm kõrgusel - 19 cm tugevat puitu (u 59% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	2

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitse- võõndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
							ladvaosas kuivanud oksad; ühepoolse võraga							
75	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	53	24	12	III	tüvel kirdeküljel vigastus 1.2–1.8 m kõrgusel laiusena 0.2 m; ladvas (kuivanud) harutipud ära saetud		6,4	mikropuurimine 17.08.2015 läänküljel 100 cm kõrgusel - 9 cm tugevat puitu (u 33% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	2	2	4	2
76	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	50	23	11	II	tüvel kirdeküljel vigastus 1–1.5 m kõrgusel laiusena 0.2 m; ühepoolse võraga	tasakaalustada võra	6,0	mikropuurimine 17.08.2015 läänküljel 100 cm kõrgusel - vähemalt 22 cm tugevat puitu (vähemalt 88% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	2	2	2	2
77	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	58	24	14	III	tüves kaguküljel kinni kasvanud lõhe		7,0	mikropuurimine 17.08.2015 läänküljel 70 cm kõrgusel - 11 cm tugevat puitu (u 38% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	3	2	3	3
78	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	47	24	13	II	edelaküljel oks madalal u 2.5 m kõrgusel üle jalgte	jälgida, kas oks takistab sportijaid ja vajadusel eemaldada oks	5,6		2	3	2	2
79	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	56	26	10	II	tüvel loodeküljel vigastus 0.3 x 0.2 m		6,7	mikropuurimine 17.08.2015 põhjaküljel 100 cm kõrgusel - 13 cm tugevat puitu (u 45% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	2	2	2	2
80	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	56	26	12	II	2-haruline 4 m kõrguselt		6,7		2	2	2	2
81	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	54	25	13	III	2-haruline 4 m kõrguselt; tüves loodeküljel kinni kasvanud lõhe; üks pikk põhiharu kaldu kirde suunda Laulupeo pst. kohal; põhjaküljelt 4 m kõrguselt ava tüveõõnsusesse	vähendada pika haru pikkust	6,5	mikropuurimine 17.08.2015 lõunaküljel 100 cm kõrgusel - vähemalt 21 cm tugevat puitu (vähemalt 78% raadiusest), 18.5 cm sügavusel lõhe – tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	2
82	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	59	27	13	II	tüves idaküljel kinni kasvanud lõhe; võras loodeküljel ladvaosas mõni kuivanud oks; ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud oksad	7,1		2	2	2	2

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitse- võõndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
83	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	50	27	12	II			6,0		2	2	2	2
84	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	58	27	11	II	3-haruline 4 m kõrguselt; tüves loode- ja kaguküljel lõhed		7,0	mikropuurimine 17.08.2015 põhjaküljel 100 cm kõrgusel - 15 cm tugevat puitu (u 52% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	2	2	2	2
85	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	70	27	13	II	2-haruline 2 m kõrguselt; põhiharud kaldu ida ja loode suunda		8,4		2	3	2	2
86	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	59	27	11	II	3-haruline 3.5 m kõrguselt; pikk haru kaldu loode suunda puu nr. 87 võrassa; võra edelaküljel allosas mõni kuivanud oks	eemaldada kuivanud oksad; vähendada loodesse suunatud haru pikkust	7,1		2	2	2	2
87	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	64	27	10	II	2-haruline 4 m kõrguselt; kirdepoolne haru haruneb omakorda 5 m kõrgusel kaheks haruks		7,7		2	2	2	2
88	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	53	27	10	II	2-haruline 4 m kõrguselt; tüves kaguküljel lõhe ja edelaküljel kinni kasvanud lõhe; ladvas kuivanud oksad	eemaldada kuivanud oksad	6,4	mikropuurimine 17.08.2015 põhjaküljel 100 cm kõrgusel - vähemalt 21 cm tugevat puitu (vähemalt 78% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	2	2	2	2
89	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	55	26	13	II	2-haruline 6.5 m kõrguselt		6,6		2	3	2	2
90	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	57	25	12	II	2-haruline 4 m kõrguselt; idaküljel okste tipud kuivanud	eemaldada kuivanud okste tipud	6,8		2	2	2	2
91	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	53	23	11	III	kirdeküljel u 3 m kõrgusel ava tüveõõnsusesse; üks ladvaharu ära saetud		6,4	mikropuurimine 17.08.2015 idaküljel 70 cm kõrgusel - 9 cm tugevat puitu (u 33% raadiusest); lääneküljel 70 cm kõrgusel - 13 cm tugevat puitu (u 48% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	3	3
92	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	51	25	10	III	võra allosas kuivanud oksad	eemaldada kuivanud oksad	6,1		2	2	2	2
93	läänepärn	üksikpuu	51	25	12	II	tüves loodeküljel u 3 m	eemaldada	6,1	mikropuurimine 17.08.2015	2	2	2	2

Jrk. nr.	Puittaimi nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitse- võõndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
	'Pallida'						pikkune lõhe; lõunaküljel peenike haru kuivanud	kuivanud haru		kirdeküljel 70 cm kõrgusel - vähemalt 22 cm tugevat puitu (vähemalt 85% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv				
94	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	56	25	10	II	2-haruline 3 m kõrguselt		6,7		2	2	2	2
95	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	53	25	12	II			6,4		2	2	2	2
96	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	61	25	10	II	2-haruline 3 m kõrguselt		7,3		2	2	2	2
97	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	53	24	10	IV	põhj küljelt u 4 m kõrguselt suur haru D=30 cm ära saetud; tüves kaguküljel lõhe; pikk põhiharude kaldu edela suunda; ühepoolse võraga	vähendada edelasse suunatud haru pikkust	6,4	tomograaf 17.08.2015 50 cm kõrgusel - tugev puiduosa puudub; tüve keskosas ulatuslik õõnsus	2	3	4	3
98	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	58	25	13	III	2-haruline 4 m kõrguselt; põhiharude kaldu edela suunda; ladvas kuivanud oksad	eemaldada ladvast kuivanud oksad; vähendada edelasse suunatud põhiharude pikkust	7,0		2	3	2	3
99	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	56	25	12	III	idaküljel u 3 m kõrgusel ava tüveõõnsusesse; ladvas kuivanud oksad	eemaldada ladvast kuivanud oksad	6,7	mikropuurimine 17.08.2015 põhjaküljel 100 cm kõrgusel - 21 cm tugevat puitu (u 75% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	2
100	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	60	26	10	III	2-haruline 4.5 m kõrguselt; ladvas kuivanud oksad	eemaldada ladvast kuivanud oksad	7,2		2	3	2	2
101	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	58	26	9	III	kirdeküljel u 3.5 m kõrgusel haru murdunud ja tekkinud vigastus 0.4 x 0.2 m; tüves kaguküljel lõhe; tüves loodeküljel kinni kasvanud lõhe; ladvas kuivanud oksad	eemaldada ladvast kuivanud oksad	7,0	mikropuurimine 17.08.2015 põhjaküljel 70 cm kõrgusel - vähemalt 14 cm tugevat puitu (vähemalt 48% raadiusest); lõunaküljel 70 cm kõrgusel - 11 cm tugevat puitu (u 38% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	2

Jrk. nr.	Puittaimi nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitse- võõndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
102	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	62	26	13	III	3-haruline 4 m kõrguselt; harude vahel ava tüveõõnsusesse; tüves loode- ja idaküljel kinni kasvanud lõhed; ühepoolse võraga	toestada harud tugivööga; tasakaalustada võra	7,4	mikropuurimine 17.08.2015 lõunaküljel 70 cm kõrgusel - 20 cm tugevat puitu (u 65% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	2	2	3	3
103	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	47	25	11	II	edelaküljel mädanikust kahjustatud harutüügas; tüükal mingi lehkseene kuivanud viljakehad; pikk haru kaldu kirde suunda; ühepoolse võraga; tüükal mingi lehkseene kuivanud viljakehad	vähendada kirdesse suunatud haru pikkust	5,6		2	2	3	2
104	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	60	26	13	II	võra allosas kuivanud oksad	eemaldada kuivanud oksad	7,2		2	2	2	2
105	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	59	26	12	II	kaguküljel juurekaela juures vigastus 0.2 x 0.2 m; kirdküljel 2.5 m kõrgusel ava tüveõõnsusesse		7,1	mikropuurimine 17.08.2015 idaküljel 70 cm kõrgusel - 15 cm tugevat puitu (u 50% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	2	2	2	2
106	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	58	26	13	II	pikk põhjaru kaldu kirde suunda; võra allosas kuivanud oksad	vähendada kirdesse suunatud haru pikkust; eemaldada kuivanud oksad	7,0		2	3	2	2
107	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	65	26	13	II	põhj küljel u 3 m kõrgusel ava tüveõõnsusesse; tüves idaküljel kinni kasvanud lõhe		7,8	mikropuurimine 17.08.2015 põhjaküljel 70 cm kõrgusel - 20 cm tugevat puitu (u 63% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	2	2	2	2
108	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	55	26	14	II			6,6		2	2	2	2
109	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	62	26	13	III	3-haruline 3 m kõrguselt; vana tüvevigastus juurekaelalt kuni 1 m kõrguseni; idaküljel väike ava tüveõõnsusesse 1.2 m kõrgusel; ühepoolse võraga	puiestee kohal olevat haru lühendada u 1/3 võrra	7,4		2	2	3	2
110	läänepärn	üksikpuu	67	26	14	II	2-haruline 3 m kõrguselt;	tasakaalustada	8,0		2	2	2	2

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitse- võõndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
	'Pallida'						ühepoolse laiuva võraga	võra						
111	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	62	27	14	II	2-haruline 4 m kõrguselt; tüvel lõunaküljel juurekaela juures väike vigastus		7,4		2	2	2	2
112	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	66	27	17	II	2-haruline 3 m kõrguselt		7,9		2	2	2	2
113	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	58	26	19	II			7,0		2	2	2	2
114	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	59	26	14	II	2-haruline 3.5 m kõrguselt		7,1		2	2	2	2
115	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	49	25	9	II	võra väike; puiestee kohal kuivanud oks	eemaldada kuivanud oks	5,9		2	3	2	2
116	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	57	25	11	II	2-haruline 3 m kõrguselt; kaguküljel puiestee kohal kuivanud oks; ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud oks	6,8		2	2	2	2
117	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	55	25	12	II	2-haruline 3.5 m kõrguselt; ühepoolse võraga		6,6		2	2	2	2
118	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	55	25	11	II	ühepoolse võraga		6,6		2	2	2	2
119	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	64	25	10	IV	tüvi kaldu lõuna suunas; ava tüveõõnsusesse 3 m kõrgusel 0.5 x 0.3 m	jälgida igal aastal tüve seisukorda; vähendada võra kahes järgus u 1/3 võrra	7,7	mikropuurimine 17.08.2015 põhjaküljel 80 cm kõrgusel - 9 cm tugevat puitu (u 28% raadiusest) – tüve alaosa on muutumas murdumisohtlikuks	2	3	4	3
120	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	63	26	13	II	2-haruline 3 m kõrguselt; ühepoolse võraga; pikk võra peaaegu rõhtsalt sõidutee kohal	tasakaalustada võra; sõidutee kohal olevat haru lühendada u 1/3 võrra	7,6		2	3	2	2
121	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	63	26	15	II	lapiku võraga		7,6		2	2	2	2
122	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	62	26	15	II	3-haruline 3 m kõrguselt; 1 pikk haru tänava kohal kaldus	sõidutee poolne haru toestada tugivõõga	7,4		2	3	2	2
123	läänepärn	üksikpuu	73	27	14	II	2-haruline 3 m kõrguselt; võras rippes 2 murdunud	võtta rippes olevad oksad	8,8		2	2	2	2

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitsevööndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
	'Pallida'						oksa	alla						
124	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	60	27	11	II	2-haruline 3 m kõrguselt		7,2		2	2	2	2
125	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	59	27	16	II	2-haruline 4 m kõrguselt; võra allosas kuivanud oksad	eemaldada kuivanud oksad	7,1		2	2	2	2
126	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	66	27	13	II	3-haruline 3 m kõrguselt		7,9		2	2	2	2
127	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	71	27	14	II	3-haruline 3 m kõrguselt; kirdeküljel kuivanud haru	eemaldada kirdeküljel olev kuivanud võraharu	8,5		2	2	2	2
128	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	60	27	15	II	2-haruline 5 m kõrguselt		7,2		2	2	2	2
129	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	70	27	14	II	2-haruline 4 m kõrguselt; kirdeküljel 2.5 m kõrgusel mädanikust kahjustunud oksatüügas ja selle juures ava tüveõõnsusesse	võra hooldustööde käigus hinnata harude ühenduse tugevust ja vajadusel harusid vähendada ja/või paigaldada tugivöö	8,4	mikropuurimine 17.08.2015 idaküljel 70 cm kõrgusel - 16 cm tugevat puitu (u 46% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	2
130	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	69	27	13	II			8,3		2	2	2	2
131	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	65	27	11	II	võra allosas üksikud kuivanud oksad	eemaldada kuivanud oksad	7,8		2	2	2	2
132	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	75	27	14	III	3-haruline 3 m kõrguselt; idaküljel harude vahel ava tüveõõnsusesse	harud toetada tugivööga	9,0	mikropuurimine 17.08.2015 lõunaküljel 100 cm kõrgusel - 19 cm tugevat puitu (u 50% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	2	3	2	2
133	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	61	27	12	II	võra kaguküljel kuivanud oksad	eemaldada kuivanud oksad	7,3		2	2	2	2
134	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	67	27	14	II	3-haruline 3 m kõrguselt; võra põhjaküljel kuivanud oksad; lõunapoolse haru ümber traat	eemaldada kuivanud oksad, lõunapoolset võraharult	8,0		2	2	2	2

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitud hoolduseks	Juurestiku kaitse- võõndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
								eemaldada traat 4 m kõrguselt						
135	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	84	29	13	II	3-haruline 6 m kõrguselt; lapiku võraga; võra liitunud naaberpuude võradega; u 5 m kõrgusel ümber haru traat	traat eemaldada	10,1		2	2	2	2
136	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	75	27	14	II	3-haruline 3-4 m kõrguselt; alumine haru tänava kohal kaldu	kaldu olev haru tugivõõga toetada ja vähendada haru pikkust	9,0		2	2	2	2
137	harilik vaher	üksikpuu	47	22	10	III	2-haruline 4 m kõrguselt		5,6		2	3	2	3
138	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	63	27	12	II	ühepoolse võraga		7,6		2	2	2	2
139	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	57	27	12	II	ühepoolse võraga		6,8		2	2	2	2
140	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	87	27	14	III	2-haruline 3 m kõrguselt; avad tüveõõnsusesse kagupoolisel harul 6 m kõrgusel ja tüve kirdeküljel 2 m kõrgusel; VÕRAHARUD 8 m KÕRGUSEL TUGIVÕÕGA TOESTATUD; tüve allosas rikkalikult vesivõsusid	jälgida puu harude püsivust; lühendada võra välimisi harusid; harvendada ladvaosa; kontrollida tugivõõ pingsust ja kinnituse tugevust; likvideerida üle aasta vesivõsusid	10,4	mikropuurimine 17.08.2015 edelaküljel 70 cm kõrgusel - 12 cm tugevat puitu (u 27% raadiusest) – tüve alaosa on murdumisohtlik	2	3	4	3
141	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	61	26	13	II	ühepoolse võraga		7,3		2	2	2	2
142	läänepärn 'Zwarte Linde'	üksikpuu	88	31	13	I	alt laasunud 10 m kõrguseni; ühepoolse võraga		10,6		2	2	2	2
143	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	59	27	12	II	ühepoolse võraga		7,1		2	2	2	2
144	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	59	27	11	II	2-haruline 4 m kõrguselt		7,1		2	2	2	2

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitse- võõndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
145	harilik vaher	üksikpuu	47	26	10	III	võras kuivanud oksad; ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud oksad	5,6		2	2	2	2
146	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	56	28	9	II	võra suhteliselt väike; võra allosas kuivanud oksad	eemaldada kuivanud oksad	6,7		2	2	2	2
147	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	51	26	10	II	3-haruline 4 m kõrguselt; ühepoolse võraga	tasakaalustada võra	6,1		2	2	2	2
148	=147	üksikpuu							0,0					
149	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	54	26	11	II	ühepoolse võraga	tasakaalustada võra	6,5		2	2	2	2
150	künnapuu	üksikpuu	78	29	11	II	ülal harude vahel nõrgavõitu ühendus	toestada harud tugivõõga	9,4		2	2	2	2
151	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	43	26	9	II	tüvel 4 m kõrgusel kõverus; ladvas kuivanud oksad	eemaldada kuivanud oksad	5,2		2	2	2	2
152	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	42	24	10	III	2-haruline 4 m kõrguselt; tüves edelaküljel lõhe, loodeküljel 3.5 m kõrgusel ava tüveõõnsusesse; ladvas kuivanud oksad	eemaldada kuivanud oksad	5,0		2	3	2	3
153	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	67	26	12	II	2-haruline 5 m kõrguselt		8,0		2	2	2	2
154	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	44	26	9	II	võra siseosas mõni kuivanud oksatüügas; ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud oksatüükad	5,3		2	2	2	2
155	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	48	26	10	III	tüves edelaküljel kinni kasvanud lõhe; võra edelaküljel kuivanud oksad; ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud oksad	5,8		2	2	3	2
156	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	52	25	9	II	2-haruline 4.5 m kõrguselt; lõunaküljel juurekaela juures väike vigastus		6,2		2	2	2	2
157	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	43	25	9	II	tüvi kaldu kagu suunda; ühepoolse võraga		5,2		2	2	2	2
158	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	48	25	10	II			5,8		2	2	2	2
159	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	79	26	12	II	2-haruline 2.5 m kõrguselt		9,5		2	2	2	2

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovituded hoolduseks	Juurestiku kaitse- võõndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
160	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	53	26	10	III	2-haruline 3.5 m kõrguselt; okste edelapoolsed tipud kuivanud; üks põhiharudest kaldu lääne suunda; augusti keskel lehestik hõre; ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud oksatipud; tasakaalustada võra	6,4		2	2	2	2
161	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	60	27	11	II	üks alumine pikk haru pikalt kaldu lääne suunda; ühepoolse võraga	vähendada läände suunatud haru pikkust	7,2		2	2	2	2
162	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	55	28	11	II	2-haruline 3.5 m kõrguselt; tüves idaküljel u 3 m kõrgusel ava tüveõõnde; ühepoolse võraga		6,6		2	2	2	2
163	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	47	28	10	II	võra lääne- ja edelaküljel okste tipud kuivanud; ühepoolse võraga	eemaldada kuivanud okste tipud	5,6		2	2	2	2
164	suurelehin e pärn	üksikpuu	60	28	11	II	võra allosas kuivanud oksad	eemaldada kuivanud oksad	7,2		2	2	2	2
165	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	55	24	11	II	tüve edelaküljel 2.5 m kõrgusel väike ava tüveõõnde (haki pesaõõs?)		6,6		2	2	2	2
166	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	47	20	9	II	mõõdukalt ühepoolse võraga		5,6		2	2	2	2
167	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	67	22	11	II	diameeter mõõdetud 1.1 m kõrguselt, kuna 1.3 kõrgusel paiknevad tüvel pahad; pikk haru kaldu edela suunas; ühepoolse võraga	vähendada pika haru pikkust	8,0		2	2	2	2
168	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	56	20	10	II	2-haruline 3 m kõrguselt		6,7		2	3	2	2
169	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	56	18	10	III	ladvaharude (kuivanud) tipud ära saetud		6,7	mikropuurimine 17.08.2015 idaküljel 100 cm kõrgusel - vähemalt 22 cm tugevat puitu (vähemalt 79% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv	3	3	2	2
170	läänepärn	üksikpuu	50	18	11	III	põhiharud kaldu edela ja	eemaldada	6,0	mikropuurimine 17.08.2015	3	3	2	2

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitsevööndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundiklass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
	'Pallida'						lõuna suunda F.R. Kreutzwaldi tänava kohale; ladvaharude tipus kuivanud oksad; ühepoolse võraga	ladvast kuivanud oksad; vähendada F.R. Kreutzwaldi tänava kohal olevate alumiste harude pikkust		idaküljel 100 cm kõrgusel - vähemalt 23 cm tugevat puitu (vähemalt 92% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv				
171	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	73	18	17	V	juurekaela ümber betoonkivid; juurekaela juures ulatuslik mädanik ja puu pole enam püsiv; võras lõunaküljel kuivanud oksad; suur haru tugevalt kaldu lõuna suunas; ladvaharu ära saetud	LIKVIDEERIDA OHTLIK PUU	8,8	mikropuurimine 13.08.2015 põhjaküljel 30 cm kõrgusel - 8 cm tugevat puitu (u 22% raadiusest); kaguküljel 30 cm kõrgusel - 9 cm tugevat puitu (u 24% raadiusest) – tüve alaosa on murdumisohtlik; tomograaf 13.08.2015 30 cm kõrgusel - tugev puiduosa puudub; tüve keskosas ulatuslik õõnsus - lõhede tõttu tüves näitab tomograafi kujutis õõnsust ja mädanikukollet ulatuslikumana tegelikkusest	4	3	4	4
172	läänepärn 'Pallida'	üksikpuu	73	19	15	IV	juurekaela ümber betoonkivid; tüves põhjaküljel kinni kasvav lõhe	vähendada võra 1/3 võrra; asendada betoonplaadid mullaga täidetud geokärjega	8,8	mikropuurimine 13.08.2015 edelaküljel 20 cm kõrgusel - 19 cm tugevat puitu (u 51% raadiusest); loodeküljel 30 cm kõrgusel - vähemalt 26 cm tugevat puitu (vähemalt 70% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv; tomograaf 13.08.2015 20 cm kõrgusel - tugev puiduosa ainult kirdeküljel; tüve keskosas ulatuslik õõnsus - lõhede tõttu tüves näitab tomograafi kujutis õõnsust ja mädanikukollet ulatuslikumana tegelikkusest	3	3	4	3
173	läänepärn	üksikpuu	50	19	14	IV	juurekaela ümber betoonkivid; tüves	vähendada võra u 1/3 võrra;	6,0	mikropuurimine 13.08.2015 edelaküljel 60 cm kõrgusel -	3	3	4	3

Jrk. nr.	Puittaimi nimi	Hindamise objekt	Rinnas- diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Kõrgus / kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbi- mõõt, m	Haljas- tuslik väärtus- klass	Märkused	Soovitused hoolduseks	Juurestiku kaitse- vööndi raadius (m)	Teostatud instrumentaalsed uuringud	Hinnang juurekavale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang võrale / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang tüvele / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)	Hinnang puule / seisundi- klass (1-4, 1. skl. - väga hea, 2. skl. hea, 3. skl. - rahuldav, 4 skl. - halb)
	'Pallida'						kaguküljel ava õõnsusse; võras edelaküljel kuivanud oksad; vesivõsud varjavad kõnniteed ja takistavad liiklust	eemaldada kuivanud oksad; igal aastal eemaldada vesivõsud; asendada betoonplaadid mullaga täidetud geokärjega		20 cm tugevat puitu (u 80% raadiusest); kirdeküljel 60 cm kõrgusel - 25 cm tugevat puitu (ligikaudu 100% raadiusest) – tüve alaosa seisund on püsiv ; tomograaf 13.08.2015 60 cm kõrgusel - tugev puiduosa ainult loode- ja lääneküljel ; tüve keskosas ulatuslik õõnsus - lõhede tõttu tüves näitab tomograafi kujutis õõnsust ja mädanikukollet ulatuslikumana tegelikkusest				

3. HOOLDUSJUHISED

Sõltuvalt puu osade seisundist ning kasvukoha tingimustest anti erinevaid hooldusjuhiseid (vt. tabel 1). Tavalisemad hooldustööd on:

- a) võrast kuivanud, murdunud, murdumisohtlike või kahjustunud okste ja harude eemaldamine (võra puhastus);
- b) pikalt kaldu olevate võraharude lühendamine ja võraharude okste harvendamine eesmärgiga vähendada harude kaalu (võra tasakaalustamine);
- c) üksikute okste kärpimine – vastu hoonet või katust kasvanud või sõidutee kohal olevate okste kärpimine kuni 1/3 võrra;
- d) võra vähendamine – puu kõrguse ja võra ulatuse vähendamine korraga kuni 20% võrra tuuletakistuse või murdumisohtlikkuse vähendamiseks nii, et säiliks puu loomulik kuju; kui murdumisohu vähendamiseks on vaja võra rohkem vähendada, siis tuleb vähendamine teha kahes järgus;
- e) võra harvendamine – elujõuliste okste valikuline väljalõikamine oksastiku elujõulisuse tõstmiseks või tuuletakistuse vähendamiseks (kuni 10% võra mahust);
- f) tugivööde paigaldamine – laialivajuvate tüveharude või murdumisohtlike suurte okste toestamine;
- g) võra tõstmine – üksikute alumiste okste eemaldamine või madalale kaardunud/vajunud okste lühendamine sobiva külgoksani tänava kohalt; vesivõsude eemaldamine juurekaelalt või tüvelt;
- h) juurestiku kasvutingimuste parandamine – mulla juurde toomine ja paljandunud pindmiste juurte katmine; betoonplaatide või asfaldi asendamine käidavates kohtades geokärjega.

Tulevikus tuleb koos kõrgustes toimuvate võrahooldustöödega täpsustada puude võrade kesk- ja ladvaosa harude ja okste seisundit. Samuti tuleb vajadusel mikropuuriga täpsustada kõrgemal asuvate harude püsivust.

Kõigi hooldustööde tegemisel (v.a vesivõsude eemaldamine) tuleb kasutada arboristi koolituse läbinud ja vastavat töökogemust omavat spetsialisti.

Kaeve- ja ehitustööde ajal tuleb alleepuude läheduses võimalust mööda organiseerida töid nii, et tööd ei hõlmaks säilivate puude juurestiku kaitsevööndit. Võimalusel tuleb juurestiku kaitsevöönd piirata (vähemalt osas, kus mullatöid ette ei nähta) kaitsepiiretega (ajutise piirdeaiaga).

Kui kaevetöid puude juurestiku kaitsevööndis ei ole võimalik vältida, siis tuleb kaevetöö 2-3 m raadiuses puu tüve läheduses teha käsitsi, et vältida puujuurte läbiraumist või -lõikamist ja kuivamist ning sõidukite sõiduteed tugevdada killustiku või kilpidega.

Säilivate puude juurestiku kaitsevööndisse ei tohi paigutada soojakuid, tualette ja muide ajutisi ehitisi, materjale, jääkpinnast ega kütust.

Kui tööpiirkonda jäävaid säilivaid puid ei saa ümbritseda ehitustööde ajaks ajutise piirdeaiaga, siis tuleb puude tüved katta laudade või muu kaitsva materjaliga.

Kaevetööde tegemisel puude juurestiku kaitsevööndis tuleb ette näha paljastunud puujuurte katmine külmumise või kuivamise eest, kuival perioodil ka puude kastmine.

Kui ehitustööde käigus puude juurestiku kaitsevööndis pinnast tihendatakse, siis tööde lõpetamisel tuleb ette näha maapinna õhustamine ja kobestamine, puude aluste korrastamine ja muru taastamine. Mulla juurde lisamisel peab puu juurekael jääma kattest vabaks.

Kui ehitustöödele jäävad ette säilivate puude oksad, siis tuleb okste lõikus kooskõlastada Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regiooniga.

Alleest väljalangevaid puid üldjuhul ei ole võimalik asendada noorte puudega kõrval olevate suurte puude tugeva konkurentsi tõttu.

4. LISAETTEPANEKUD PUUDE ELUEA PIKENDAMISEKS

Jalgte serve jäävate pärnade all tasub kaaluda paiguti tihenenud maapinna kobestamist. Suure avaga tüveõõnsused tuleb puhastada kõdupuidust ja prahist ning soovi korral katta võrguga.

KOKKUVÕTE

Laulupeo puiestee läänepärna-alleel on enamike puude tüved ja harud püsivas seisundis. Kõige halvemas tervislikus seisundis on nii visuaalsel vaatlusel kui ka instrumentaalse uuringu andmetel kirdepoolse rea puud.

Likvideerida on vaja ohutuse tagamiseks kaks puud – lamesüsikust kahjustatud juurekavaga pärn nr. 34 ja juurekaela juurest väga õhukese tugeva puiduosaga betoonplaatidest ja trepist ümbritsetud läänepärn nr. 171.

Osade puude võrasid tuleb vähendada ja ühepoolse võraga puudel tasakaalustada võra, et vähendada kogu puu või mõne haru murdumisohtu. Liiga õhukese puidukihi tõttu tuleb võrasid vähendada 11 puul.

Maapinnalt vaatluse teel tuvastati 8 sõidutee äärset puud, mille harud on vaja ohutuse tagamiseks toetada kas kohe või lähiajal tugivööga (praegu on alleel tugivöö paigaldatud kahele puule).

Peaaegu kõigi puude võrasid tuleb puhastada (eemaldada kuivanud, murdunud ja kahjustatud oksad).

Puude hooldusel tuleb erilist tähelepanu osutada kõige kirdepoolsema rea puudele, mis paiknevad hoonetele ja parklatele kõige lähemal ning kus puude või puuharude murdumine võib kaasa tuua suure kahju või ohu inimestele. Kirdepoolses reas on soovitatav lasta arboristil igal aastal vaadelda puid, mille tüve või võra seisundiklass on 4 ja vajadusel viia läbi hooldustööd, et parandada puude seisukindlust.

KASUTATUD KIRJANDUS JA ALLIKAD

Kuessaare vanalinna kõrghaljastuse seisundi hindamine ja hooldusjuhiste määramine looduskeskkonna säilitamiseks

(http://www.kuessaare.ee/uus/public/Projektide_fotod/Projektide_failid/1_Tiitel_seletuskiri.pdf) – seisundiklassid ja nende määramine

Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord. Tallinna õigusaktide register.

<https://oigusaktid.tallinn.ee/?id=3001&aktid=104228>

Puud ja ehitustegevus – soovitused. EVS 893:2008 (käsikirjaline projekt)

LISAD

LISA 1. PUUDE, PÕÕSASTE JA PUUSTUTE HALJASTUSLIKU VÄÄRTUSE HINDAMISE KRITEERIUMID (PÕHINEB TALLINNA LINNAVALITSUSE MÄÄRUSEL NR 34 3. MAIST 2006 „PUITTAIMESTIKU JA HALJASTUSE INVENTEERIMISE KORD“)

Väärtusklass	Puude hindamise kriteeriumid	Juhis
I väärtusklass. Eriti väärtuslik puu.	Dekoratiivsete ja/või pikaealiste ning haigustele ja kahjuritele vastupidavate puuliikide eriti suured ja elujõulised eksemplarid. Puud, mis on dendroloogilised haruldused või mis omavad ajaloolist või kultuuriloolist väärtust. Samuti looduskaitse all olevad puud.	Kindlasti säilitada.
II väärtusklass. Väärtuslik puu.	Dekoratiivne, pikaealine ning mehhaanilistest vigastustest, haigustest või kahjuritest kahjustamata (või väikese kahjustusega) puu. Dekoratiivsete, haigus- ning kahjurikindlate ja pikaealiste puuliikide noored elujõulised eksemplarid. Haljastusplaani (istutuskeemi) järgi istutatud puu. Omab olulist maastikulist ja ökoloogilist tähtsust.	Säilitada.
III väärtusklass. Oluline puu.	Dekoratiivne või pikaealine ning väheste mehhaanilistest vigastustest, haiguste- või kahjuritetunnustega, kuid veel elujõuline (juurdekasvu omav) puu. Puu, mis on osa ökoloogiliselt efektiivsest haljastusega kohast	Võimalusel säilitada.
IV väärtusklass. Väheväärtuslik puu.	Puu, mis kahjustab või tulevikus hakkab kahjustama liigiliselt või asukohalt ala väärtuslikumat puud. Puu, mis on oma eluea lõpul kas vanuse või kahjustuste tõttu. Puu, mis on allasurutud seisundis. Linnahaljastuse seisukohalt väheväärtuslik puu, mida võib säilitada kui biomassi, kuid mis on soovitatav likvideerida või asendada väärtuslikumate puuliikidega.	Võib likvideerida.
V väärtusklass. Likvideeritav puu.	Haige elujõuetu, ohtlik puu, ning millel on antud kohal väike ökoloogiline tähtsus. Puu, mis on kuivanud, tugevasti kahjustunud varju, linnatingimuste, põlemise, mehhaaniliste vigastuste jms. tõttu. Puu, mis varjab ja kahjustab I ja II väärtusklassi puid või muud haljastust.	Kuulub väljaraiumisele.

LISA 2. PUU JA SELLE ÜKSIKOSADE SEISUNDIKLASSID

PUU SEISUNDIKLASSID

1 seisundiklass (skl) – terve ja elujõuline puu

Liigile omase kasvukuju ja tunnustega. Puuduvad nähtavad mädaniku- või haigustunnused. Võivad esineda üksikud kinnikasvavad mehaanilised vigastused või oksalõikehaavad. Võivad esineda üksikud kuivanud oksad võra alumises osas.

2 skl – kergelt kahjustatud, veel elujõuline puu

Esinevad mikroorganismidest või kasvukeskkonnast või valest hooldusest tingitud kasvuhäired ja paiksed kahjustuskolded, mis õige hoolduse korral ei halvenda puu seisundit. Puu juurdekasv on kergelt pidurdunud. Kuivanud oksad esinevad võra alumises või keskosas.

3 skl – kahjustatud, väheneva elujõuga puu

Üksikud ladvaoksad on kuivanud. Võra on hõrenenud. Kambiumi- või puiduvigastused on suuremad kui 1/3 tüve läbimõõdust. Tüvemädanik hõlmab kuni 2/3 tüve läbimõõdust. Kuni 1/3 juurestikust on pöördumatult kahjustatud või eemaldatud.

4 skl – tugevasti kahjustatud, ohtlik, surnud puu

Enamus võrast või peajuurtest on tugevasti kahjustatud, eemaldatud või kuivanud. Tüvemädanik hõlmab üle 2/3 tüve läbimõõdust. Esinevad ulatuslikud juurte- või tüvevigastused, mis võivad põhjustada puu murdumise. Puu on ohtlikult viltu vajunud või kuivanud.

Puu üksikosade seisundiklassid

Puu osade hindamisel ning seisundiklasside määramisel arvestatakse järgmiste tunnustega:

JUURED JA JUUREKAEL

1 skl / väga hea

Teadaolevalt pole võraalusel alal tehtud kaevetöid ega kahjustatud muul viisil jämedaid (üle 2 cm läbimõõduga) juuri.

Pole nähtavaid (kambiumi-puidu) vigastusi, mädanikutunnuseid ega keerdjuuri.

2 skl / hea

Võraalune maapind on kuni 1/3 ulatuses tihenenud või kaetud sillutisega.

Ilmselt on kahjustatud üksikuid jämedaid juuri.

Esinevad üksikud vigastused või paiksed mädanikukolded, mis ei halvenda lähiaastail puu seisukindlust.

3 skl / rahuldav

Võraalune maapind on kuni 2/3 ulatuses tihenenud või kaetud sillutisega.

Võraaluse maapinna kõrgust on muudetud kuni 20 cm võrra.

Pöördumatult kahjustatud või eemaldatud on kuni 1/3 peajuurtest.

Ühel pool tüve on peajuurtel või juurekaelal 1-2 noort puuseene viljakeha.

Juurekaelal on mädanik või õõnsus, mis hõlmab kuni 1/2 juurekaela läbimõõdust.

4 skl / halb

Juurekaela lähedale pinnasesse on tekkinud lõhed või on juurestik maast välja kerkinud.

Üle 1/3 peajuurtest on pöördumatult kahjustatud või hävinud kahjustuste või sobimatute kasvutingimuste tõttu.

Ümber tüve on peajuurtel või juurekaelal mitu puuseente viljakeha.

Juurekaelal on mädanik või õõnsus, mis hõlmab üle 1/2 juurekaela läbimõõdust.

TÜVI

1 skl / väga hea

Püstine, sirge, liigiomase kuju ja jämedusega.

Pole nähtavaid mädaniku- ega haigustunnuseid.

Esinevad üksikud oksakrae kohalt tehtud lõikehaavad, mille läbimõõt on kuni 1/3 tüve läbimõõdust või väikesed mehaanilised vigastused.

2 skl / hea

Esinevad mitmed väikesed või üksikud suuremad (haava läbimõõt kuni 1/2 tüve läbimõõdust) mehaanilised vigastused või oksalõikehaavad.

Esinevad paiksed mädanikukolded või väikesed tüveõõnsused.

Esinevad lühikesed koorelõhed.

3 skl / rahuldav

Koorevigastus hõlmab kuni 2/3 või puiduvigastus kuni 1/2 tüve ümbermõõdust.

Tüvemädanik või õõnsus hõlmab kuni 2/3 tüve läbimõõdust.

Mitmetüvelise puu harunemiskohas on vahelekasvanud koor.

Esinevad korduvalt avanevad tüve- (külma-) lõhed.

Tüvelõhedes või oksaasemetel esineb bakternõre.

Esineb 1-2 noort puuseene viljakeha.

4 skl / halb

Esinevad ulatuslikud koore- või puiduvigastused, mis võivad peatselt põhjustada puu kuivamise või murdumise.

Koores on tüve paindumise tagajärjel tekkinud värske piki- või ristilõhe, mis ilmselt ulatub puidusse.

Tüvede harunemiskohas on pikilõhed või puuseente viljakehad.

Puuseente viljakehad kasvavad mitmes kohas ümber tüve või kasvab ühes kohas mitmeid aastaid agressiivse seeneliigi viljakeha.

Tüvemädanik või õõnsus on suurem kui 2/3 tüve läbimõõdust.

Tüvi on liiga peenike võrreldes puu kõrgusega (puu kõrguse ja tüve läbimõõdu suhe on suurem kui 50).

VÕRA

1 skl / väga hea

Liigiomase struktuuri, tunnuste ja juurdekasvuga.

Esinevad üksikud normikohaselt tehtud oksalõikehaavad.

Võra alumises osas esinevad üksikud kuivanud oksad.

2 skl / hea

Ladvavõrsete juurdekasv on kergelt pidurdunud.

Üksikutel lehtedel, okastel või peentel võrsetel esinevad kahjustuste või haiguste tunnused.

Enamus lehti või okkaid on liigiomase värvuse ja suurusega.

Võra all- ja keskosas esineb üksikuid kuivanud oksa.

3 skl / rahuldav

Üksikud ladvaoksad on kuivanud või eemaldatud valede lõikusvõtetega.

Üksikutel põhiokstel on kahjustuste või haiguste tunnused või on neid kahjustatud valede lõikusvõtetega.

Võrsete juurdekasv on pidurdunud ning võra on hõrenenud.

Esineb murdunud oksa või oksatüükaid ja -rebendeid.

Esinevad üksikud peened vahelekasvanud koorega kahvelharud või põhioksad.

4 skl / halb

Üle 1/2 võrast on kuivanud või eemaldatud.

Võrsete juurdekasv on lõppenud.

Võra on kasvanud või lõigatud ühekülgselt.

Esinevad jämedad vahelekasvanud koorega või muul põhjusel rebenemisohtlikud harud või põhioksad.

Enamus põhiokstest või lehestikust või okastest on kahjustuste või haigustunnustega.